

Vlaams
Parlement

ingediend op **19** (2017-2018) – Nr. 5-B
13 juni 2018 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door Karl Vanlouwe, Joris Poschet en Jan Van Esbroeck
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

over het ontwerp van decreet

houdende aanpassing
van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2018

Samenstelling van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand:

Voorzitter: Katia Segers.

Vaste leden:

Lieve Maes, Bart Nevens, Peter Persyn, Willy Segers, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe;
Michel Doomst, Katrien Partyka, Joris Poschet, Peter Van Rompuy;
Lionel Bajart, Jo De Ro;
Yamila Idrissi, Katia Segers;
Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Matthias Diependaele, Marc Hendrickx, Marius Meremans, Nadia Sminate,
Karim Van Overmeire;
Karin Brouwers, Sonja Claes, Martine Fournier, Ward Kennes;
Ann Brusseeel, Gwenny De Vroe;
Bruno Tobback, Joris Vandenbroucke;
An Moerenhout.

Toegevoegde leden:

Tom Van Grieken;
Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

- 19** (2017-2018) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 - Nr. 2 t.e.m. 4: Amendementen
 - Nr. 5-A: Verslag aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën en Begroting
- 18** (2017-2018) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 12** (2017-2018) – Nr. 1: Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
 - Nr. 2: Verslag van de hoorzitting
- 17** (2017-2018) – Nr. 1: Algemene toelichting
 - Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 20** (2017-2018) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

INHOUD

I.	Coördinatie Brussel	4
1.	Toelichting door Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel	4
2.	Bespreking	5
2.1.	Vragen en opmerkingen van de leden	5
2.2.	Antwoord van minister Sven Gatz	6
2.3.	Repliek van leden en antwoord van de minister	9
3.	Indicatieve stemming	9
II.	Coördinatie Vlaamse Rand	9
1.	Toelichting door Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn	9
2.	Bespreking	10
2.1.	Vragen en opmerkingen van de leden	10
2.2.	Antwoord van de minister	11
2.3.	Reacties van leden	12
3.	Indicatieve stemming	12
	Gebruikte afkortingen	13

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand besprak het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018 op 6 en 13 juni 2018. Op 6 juni 2018 kwam coördinatie Brussel aan bod (bevoegdheid van Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel). Verslaggevers waren Karl Vanlouwe en Joris Poschet. Op 13 juni 2018 kwam coördinatie Vlaamse Rand aan bod (bevoegdheid van Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn). Verslaggever was Jan Van Esbroeck.

I. Coördinatie Brussel

1. Toelichting door Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

De begroting voor Brusselse aangelegenheden is terug te vinden in de begrotingsdocumenten van het beleidsdomein Kancelarij en Bestuurszaken. Op pagina 12 van de toelichtingen per programma - beleidsdomein P: Kancelarij en Bestuur (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 17/2-P) is het algemeen overzicht van de kredieten terug te vinden. In de middelenbegroting wordt een algemene ontvangst van 2,5 miljoen euro ingeschreven en het totaal van de kredieten in de uitgavenbegroting bedraagt 51,2 miljoen euro. Zowel de middelen- als de uitgavenbegrotingen kennen een stijging. De uitgavenbegroting zet de trend verder van 2017 waarmee de besparing volledig is weggewerkt.

Minister *Sven Gatz* licht de wijzigingen toe.

Middelenbegroting

De ingeschreven ontvangst voor de bevoegdheid Brussel is geen gevolg van een beleidsbeslissing. De ontvangst is het resultaat van een financiële correctie voor investeringen die gedaan worden in gebouwen die eigendom zijn van de Vlaamse overheid en waarvan de uitgaven gedragen worden door het Vlaams Brusselfonds. In de laatste opeenvolgende begrotingsrondes werden correcties doorgevoerd voor het correct boeken van investeringsuitgaven voor Brusselse infrastructuur die eigendom is van de Vlaamse overheid. Het gaat onder meer over de erfpacht van Muntpunt maar ook het eigenaarsonderhoud van het Huis van het Nederlands. Doordat de gebouwen eigendom zijn van de Vlaamse overheid (en dus op de balans staan van de entiteit Vlaamse overheid) moeten de uitgaven betreffende die gebouwen ESR-matig worden aangerekend op de entiteit Vlaamse overheid en niet op de rechtspersoon Vlaams Brusselfonds.

Inmiddels is er ook een amendement van de Vlaamse Regering ingediend om de indexering voor deze middelen correct te plaatsen (nr. 28, zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 19/4).

De impact van deze transacties bedraagt 163.000 euro en wordt toegelicht op pagina 57 van de toelichtingen per programma - beleidsdomein P: Kancelarij en Bestuur.

Uitgavenbegroting

Door het doorstorten van deze investeringsmiddelen naar de algemene begroting van de Vlaamse overheid is er ook een impact op de uitgavenbegroting. Het gaat in de kering over een bedrag van circa 300.000 euro. Dit zijn technische bijsturingen en de toelichting is terug te vinden op pagina 63 en 64 van de toelichtingen per programma - beleidsdomein P: Kancelarij en Bestuur. Finaal is

het een nuloperatie voor de globale begroting van Brussel en is er geen afwenteling van middelen.

Wat de beleidsruimte betreft, deelt de minister mee dat de middelen voor de subsidielijns 'Projecten voor Brussel' worden versterkt met 0,5 miljoen euro. Het is de bedoeling om de middelen in te zetten voor projecten met een hoofdstedelijk karakter en voor gemeenschapsvormende initiatieven.

De betaalkredieten van het Vlaams Brusselfonds worden aangevuld met 265.000 euro uit de algemene middelen. Een aantal projecten bevinden zich op kruissnelheid en hieruit volgen de gangbare betaalverplichtingen.

Als resultaat geeft dit een bijstelling van 1 miljoen euro.

Rechtspersonen

De toelichting van het Vlaams Brusselfonds is terug te vinden op pagina 69 en deze van vzw Muntpunt op pagina 85 van de toelichtingen per programma - beleidsdomein P: Kancelarij en Bestuur.

De machtiging uit de Vlaamse begroting bedraagt 5,6 miljoen euro. Samen met de eigen inkomsten kan het Vlaams Brusselfonds voor 6,2 miljoen euro engagementen opnemen. Ongeveer 2,4 miljoen euro wordt geïnvesteerd in werking en subsidiemiddelen en 3,8 miljoen euro in investeringen (waarvan dus een deel wordt doorgestort aan de Vlaamse overheid voor onder meer de erfpacht van Muntpunt).

De verschuivingen in de begroting van vzw Muntpunt beperken zich tot operationele verschuivingen ten gevolge van de dagelijkse werking.

Nieuwe elementen voor het Vlaams Brusselfonds zijn de investeringen in de werkzaamheden binnen Kanal-Centre Pompidou. Daarnaast zijn de woonzorgprojecten stilaan op kruissnelheid aan het komen. Een woonzorgcentrum werd een maand geleden ingehuldigd. Verder wordt een bedrag vrijgemaakt voor de financiering van duurzaam uitrustingsmateriaal voor het deeltijds kunstonderwijs. De volgende jaren zal worden ingezet op rechtstreekse tussenkomsten voor infrastructuur in het dko. Zoals ook voor scholen het geval is, vorderen bouw dossiers niet altijd even snel als men wenst. In afwachting van een breder overzicht van de nood aan investeringen in de komende jaren wordt er daarom nu nog in muziekinstrumenten en duurzame uitrusting geïnvesteerd in plaats van in stenen. Er werd daarvoor een oproep gelanceerd aan alle dko-scholen in Brussel.

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Met de subsidielijns 'Projecten voor Brussel' worden onder meer projecten gesubsidieerd die inzetten op de hoofdstedelijke uitstraling en gemeenschapsvormende initiatieven. *Karl Vanlouwe* dacht dat het ook de bedoeling is om projecten te steunen die de band Vlaanderen-Brussel versterken. Hoe gebeurt de selectie van de projecten, wie selecteert of geeft advies? Hoeveel projecten werden er ingediend? Kan de minister toelichten waarom projecten eventueel werden afgewezen?

Het Vlaams Brusselfonds kreeg 265.000 euro extra om aan betalingsverplichtingen te voldoen. Kan de minister hierover meer uitleg geven? Waarom waren die verplichtingen niet voorzien?

De middelen van het Vlaams Brusselfonds voor Muntpunt stijgen tot 337.000 euro, aldus Karl Vanlouwe. Het zou gaan om onderhoudskosten aan het gebouw. Kan de minister dat verduidelijken?

De VGC zou niet instaan voor de vervanging van twee statutaire ambtenaren die gedetacheerd waren naar Muntpunt. De VGC zou wel looncompensatie uitbetalen aan Muntpunt. Kan Muntpunt daarmee even kwalitatief personeel aanwerven? Hoeveel gedetacheerde personeelsleden van de VGC werken er nu voor Muntpunt? Quid bij hun eventuele toekomstige afvloeiing?

Het lid vraagt meer uitleg over de erfpachtvergoeding voor Muntpunt, met daarbij de verschillende boekingen voor kapitaal, interest, indexatie.

Bij de begrotingsbespreking 2018 had de minister het bouwdoosje voor het dko in Sint-Agatha-Berchem vermeld. De Vlaamse Gemeenschap zou investeren in enkele klaslokalen voor de muziekacademie. Blijkbaar is dat op de lange baan geschoven, door lokale bestuurlijke perikelen, meent het lid te weten. Kan de minister een stand van zaken geven van dit dossier?

De 'Projecten voor Brussel' worden volgens de minister geselecteerd op basis van hoofdstedelijke uitstraling en gemeenschapsvormend karakter. De minister had het over eenmalige middelen. *Joris Poschet* vraagt hoe lang die projecten lopen. Hoe worden de projecten die positief geëvalueerd worden, verankerd? Is er een link met het deradicaliseringsbeleid?

Heeft de minister zicht op een startdatum voor het bouwproject dko? Het lid had begrepen dat er in Sint-Agatha-Berchem een tijdelijke oplossing gevonden was vooraleer met de definitieve bouw gestart wordt.

Elke Van den Brandt stelt vast dat er bij deze begrotingsaanpassing niet veel verandert. Het is positief dat er wat middelen bijkomen. In de toelichtingen per programma - beleidsdomein P: Kancelarij en Bestuur staat dat er meer middelen nodig zijn omdat steeds meer organisaties de weg vinden naar de subsidielijn 'Projecten voor Brussel'. Betekent dit dat de middelen stijgen overeenkomstig de vraag? Dat was tot nu toe zeker niet de werkwijze. Mag het lid dit zo positief interpreteren?

Ook de sp.a-fractie is verheugd dat er middelen bijkomen voor de subsidielijn 'Projecten voor Brussel'. *Katia Segers* vraagt ook om welk soort projecten het gaat en hoe ze duurzaam verankerd worden.

Hoe beoordeelt de minister het verloop van het project Kanal?

Tijdens de gedachtewisseling met de GACB (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1610/1) bleek nog maar eens dat de Vlaamse investeringen voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin enorm achterblijven in Brussel. De Brusselnorm wordt niet gehaald. Hoe zorgt de minister voor een inhaalbeweging bij de volgende begroting? De sterk toenemende Brusselse bevolking noodzaakt meer investeringen dan nu het geval is. Als Vlaanderen Brussel niet wil loslaten zal er een tandje bijgestoken moeten worden.

2.2. Antwoord van minister Sven Gatz

Aan de subsidielijn 'Projecten voor Brussel' werd zowel vorig als dit jaar een eenmalige verhoging (500.000 euro) toegekend. Voor de projecten wordt een bottom-upapproach gehanteerd. De criteria zijn vrij open; minister *Sven Gatz* heeft ze van zijn voorganger overgenomen. Onder het criterium 'gemeenschapsbevorderend' valt zowel gemeenschapsbevordering binnen Brussel zelf, als

tussen Vlaanderen en Brussel, en 'met hoofdstedelijk karakter'. Het gaat erom dat projecten niet alleen lokaal werken. De projecten kunnen het hele jaar door ingediend worden. De administratie screent de projectaanvragen, waarna ze wel of niet gehonoreerd worden. Er worden relatief weinig projecten afgewezen; de kwaliteit van de projecten ligt vrij hoog. De meeste projecten betreffen een eenmalige vraag. Soms gaat het over eenmalige projecten van door de Vlaamse Gemeenschap reeds gesubsidieerde organisaties (Brussel, Cultuur, Onderwijs, Welzijn of via de VGC) naar aanleiding van bijvoorbeeld een jubileum. Daarnaast zijn er projecten die willen doorgroeien. Daarvoor bestaat de driejarige impulssubsidie. Het lukt niet altijd om die projecten naar een structurele subsidie van de Vlaamse overheid, van de VGC of van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te loodsen.

Voor een overzicht van de projecten binnen subsidielijn 'Projecten voor Brussel' voor 2017 en 2018, met de criteria, verwijst de minister naar de tabellen die aan het commissiesecretariaat werden bezorgd. Hij denkt niet dat er projecten zijn die expliciet onder de noemer deradicalisering vallen. Er zijn wel Brusselse projecten, zoals Circus Zonder Handen en Groep INTRO, die gesubsidieerd werden vanuit de gezamenlijke projectoproep positieve identiteitsontwikkeling gefinancierd met middelen van Jeugd van minister Gatz en middelen van Inburgering en Integratie van minister Liesbeth Homans.

Het is natuurlijk niet zo dat de middelen de projecten volgen. Door de gunstiger conjunctuur kunnen de middelen voor projecten nu al tijdelijk verhoogd worden. Na een aantal jaren van rust is het tijd voor een structurele verhoging, meent de minister. Tot dusver is hij erin geslaagd tweemaal een verhoging met 0,5 miljoen euro toe te kennen, wat toch substantieel is in verhouding tot het totale oorspronkelijke bedrag van 1,8 miljoen euro. De middelen voor de subsidielijn 'Projecten voor Brussel' moeten ook bekeken worden in verhouding tot de gangbare middelen toegekend door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de VGC. Net als zijn voorganger Pascal Smet beschouwt de minister de subsidielijn niet als iets losstaand maar probeert hij er zo goed mogelijk mee in te spelen op het reguliere beleid van andere partners.

De koepel van het Brusselse dko (Samenwerkingsplatform Deeltijds Kunstonderwijs) kan de infrastructurele noden in kaart brengen, maar beschikt niet over voldoende knowhow om dossiers bouwrijp te maken en te realiseren. Ook de administratie, Team Coördinatie Brussel, is daartoe niet uitgerust en opgericht. Daarom werd er een oproep gelanceerd voor het opdrachthouderschap door een externe partner om de investeringsnoden en opportuniteiten in kaart te brengen, in casu, een architectenbureau. Voor een stand van zaken en meer duiding verwijst de minister naar de aan het commissiesecretariaat bezorgde fiche. Intussen werd ervoor geopteerd om het dko financieel te ondersteunen voor de aanschaffing van muziekinstrumenten en duurzame uitrustingsgoederen. Wat Sint-Agatha-Berchem betreft, is de aanvraag voor bijkomende klaslokalen op de zolder van de gemeentelijke basisschool en muziekacademie in de koelkast beland. Niet enkel politieke onenigheid ligt daaraan ten grondslag. Een ander gebouw tegenover het gemeenschapscentrum is vrijgekomen; samen met de VGC wordt onderzocht of dit een alternatief kan zijn. De ene of de andere piste komt heel waarschijnlijk ook terug in de hierboven beschreven opdracht. Bij de besteding van de middelen voor dko moeten natuurlijk prioriteiten gelegd worden. De kostprijs van de aankoop van een groot gebouw is substantieel; daarna volgen nog de werkingskosten. Na de zomer kan de minister meer meedelen over dit dossier.

De start van Kanal met 60.000 bezoekers op maandbasis is een succes te noemen, vindt de minister. De openingsuren 'van 12 tot 12' voor het grote publiek zijn nog niet helemaal doorgedrongen. Er worden in de toekomst meer

gemeenschappelijke avondvoorstellingen van dans en muziek geprogrammeerd door het Kaaitheater, Bozar, Klarafestival en AB om de avondfunctie van het gebouw in het voetlicht te plaatsen. Met werkingskosten op de Brusselbegroting wordt ook een cinemaproject ondersteund, dat vooral op scholen gericht is. Kanal is in de voormiddag open voor scholen. Er worden ook middelen aangewend voor het algemene onderhoud van de tentoonstellingen en de communicatie gericht op Vlaanderen. De minister benadrukt dat dit niets te maken heeft met de overeenkomst met het Centre Pompidou. Het is nog afwachten of Kanal 'een vaste plek onder de zon' kan veroveren. De mogelijkheden zijn er in ieder geval, aldus de minister.

Minister Sven Gatz begrijpt de vraag voor meer investeringen in de welzijnssector. Het Vlaams Brusselfonds kan daar maar een bescheiden bijdrage aan leveren. Ook voor Onderwijs zijn er geen reguliere investeringen via het Vlaams Brusselfonds. Daar zijn gelukkig afzonderlijke middelen voor, van een veel grotere orde. Dat geldt ook voor Welzijn. Bijkomende middelen voor Welzijn in Brussel zal een klemtoon in de volgende zittingsperiode moeten worden. Op dit moment kan de minister alleen een aantal bescheiden maar interessante woonzorgprojecten in Brussel ondersteunen.

De bijstelling met 265.000 euro voor het Vlaams Brusselfonds heeft drie redenen. Ten eerste dient het betalingsritme verhoogd te worden. Ten tweede werden de exploitatiekosten van Muntpunt (+20.000 euro) verhoogd. Ten derde dienden de VAK en de VEK aangepast te worden. Er komen geen extra middelen vrij.

De minister legt uit dat de exploitatiekosten van Muntpunt worden terugbetaald aan de hand van het voorleggen van facturen. Voor het aandeel van de Vlaamse Gemeenschap zijn die traditioneel jaarlijks begroot op 317.000 euro. De uiteindelijke bedragen die uitbetaald worden kunnen dus fluctueren. Door oplopende kosten die vooral te maken hebben met beveiliging (extra bewakingspersoneel op 11 juli, de algemene beveiliging van Muntpunt enzovoort) werd het te begroten bedrag voor exploitatiekosten opgetrokken tot 337.000 euro.

Voor een antwoord op de vraag over de detachering van ambtenaren van de VGC verwijst de minister naar de afspraken die in de vorige zittingsperiode gemaakt werden tussen de Vlaamse Gemeenschap en VGC. De financiering vanuit de VGC verloopt via de financiering van de personeelskost. De afspraak van in het begin was dat als een medewerker op pensioen gaat de VGC hiervoor een looncompensatie berekent op een jaarbarema met anciënniteit van vijf jaar.

De erfpachtvergoeding voor Muntpunt is niet gewijzigd. De minister verwijst naar het amendement dat de Vlaamse Regering ingediend heeft (nr. 28, zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 19/4). Sinds de begrotingsaanpassing 2017 wordt de erfpachtvergoeding voor Muntpunt aangerekend op twee begrotingsartikels, PJ0-1PGI2ED-LE voor het kapitaalgedeelte en PJ0-1PGI2ED-WT voor het index- en intrestgedeelte. Volgens de erfpachtovereenkomst moet er vooraf betaald worden aan het begin van elke driemaandelijkse periode op 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober. De berekening van het kapitaalgedeelte in de begroting gebeurde op basis van deze periodes. De jaarlijkse aanrekening van de erfpachtvergoeding stemt echter overeen met de betalingen voor 1 april, 1 juli, 1 oktober en 1 januari. Dat verschil van aanrekening van de periodes (doorschuiven van een kwartaal) zorgt voor een vermindering van 9000 euro op het kapitaalgedeelte. Het Rekenhof baseert zich op de effectieve aanrekening en niet op het jaarbedrag (zoals berekend door de begrotingsadministratie).

Het amendement strekt ertoe 9000 euro van het kapitaalgedeelte (PJ0-1PGI2ED-LE) te verschuiven naar het index- en intrestgedeelte (PJ0-1PGI2ED-WT). Het

bedrag op dit artikel wordt dus aangepast aan de werkelijk aan te rekenen periode van de kapitaalaflossing en zal de komende jaren constant blijven.

2.3. Repliek van leden en antwoord van de minister

Karl Vanlouwe vraagt of de externe partner voor bouwdoossiers voor het dko enkel voor Brussel of voor heel Vlaanderen zal werken.

Elke Van den Brandt gaat ervan uit dat als een dko-school uitgebreid wordt, er ook een link gemaakt wordt met het reguliere onderwijs. Worden in concreto in Sint-Agatha-Berchem alle schooldossiers aan elkaar gelinkt?

De achterstand in Brussel in de welzijnssector of het scholentekort zal inderdaad niet aangepakt kunnen worden met de beperkte middelen van het Vlaams Brusselfonds. Het lid betreurt wel dat er evenmin op andere begrotingen voldoende middelen uitgetrokken worden. Er is geen strategie om de gigantische tekorten aan te pakken. De spreekster erkent dat er scholen bijkomen, maar jaar na jaar moeten veel kinderen geweigerd worden. Het probleem wordt dus niet opgelost. Als minister voor Brussel is de minister er verantwoordelijk voor dat de hele Vlaamse begroting versterkt wordt voor Brussel.

Minister *Sven Gatz* antwoordt dat de dko-dossiers op dit ogenblik los bekeken worden van de capaciteitsuitbreiding in het reguliere onderwijs. Het is juist de bedoeling van de opdrachthouder dat hij daar overzicht over heeft. In het najaar kan daarover een discussie in de commissie gewijd worden. De opdracht behelst een operationele studie die tot doel heeft dossiers te prioriteren en klaar te maken. Daartoe behoort ook het nagaan van een mogelijke structurele band met (de capaciteitsuitbreiding in) het reguliere onderwijs.

3. Indicatieve stemming

Amendement nr. 28 (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 19/4) van de Vlaamse Regering wordt indicatief met 8 stemmen tegen 2 aangenomen.

De aan de commissie toegewezen artikelen 11 (PJ0-1PGI2EA-WT tot PJ0/1PGI2EC-WT) en 48 en de begrotingstabellen wat betreft entiteit PJ0, programma PG – Initiëren en coördineren van een inclusieve beleidsaanpak voor Brussel in alle gemeenschapsaangelegenheden (zie opsplitsing begrotingsverslag commissie Algemeen Beleid, Financiën en Begroting, *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 19/6), worden indicatief met 8 stemmen tegen 2 aangenomen.

II. Coördinatie Vlaamse Rand

1. Toelichting door Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Voor het programma PH – Initiëren en coördineren van een inclusieve beleidsaanpak voor de Vlaamse Rand, zijn er geen wijzigingen. De beleidskredieten en de betaalkredieten zijn dezelfde gebleven. Bij de begrotingsopmaak werd de kas voor dit programma goed gespijsd, zegt minister *Ben Weyts*. 35 procent van die middelen gaat naar vzw 'de Rand'. De toelage voor die vzw werd verhoogd met 500.000 euro in het kader van een zogenaamde oorlogskas. Er werd immers rekening gehouden met de mogelijkheid dat de ingekantelde sectorale subsidies in de faciliteitengemeenten voor andere doeleinden gebruikt worden. In dat geval kan vzw 'de Rand' rechtstreeks tussenkomen voor steun aan initiatieven die daardoor middelen zouden mislopen.

Daarnaast werd 1 miljoen euro vrijgemaakt vanuit het Klimaatfonds. Daarmee kunnen energiebesparende investeringen voor de gemeenschapscentra gedaan worden. Nog voor het zomerreces legt de minister concrete maatregelen op de regeringstafel. Die middelen worden ook toegekend aan vzw 'de Rand'.

De minister besluit dat hij dus het goede nieuws brengt dat de verhoogde dotatie voor het Randbeleid bij de begrotingsopmaak behouden blijft.

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Volgens *Katia Segers* loopt de minister naar goede gewoonte over van enthousiasme voor de Vlaamse Rand. Het is alleen spijtig dat dit niet gereflecteerd wordt in enige aanpassingen van de begroting. Het lid had nochtans begrepen dat er sprake was van een nettobeleidsruimte van 100 miljoen euro, die met eenmalige initiatieven ingevuld kon worden. Daar zaten ongetwijfeld mogelijkheden om de uitdagingen in de Vlaamse Rand op het vlak van internationalisering, hyperdiversiteit en mobiliteit het hoofd te bieden en om een tandje bij te steken voor een inhaalbeweging voor Welzijn, Onderwijs en Armoedebestrijding.

Katia Segers is voorstander van structurele maatregelen in plaats van eenmalige injecties. Een belangrijk speerpunt in deze problematiek is de erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio. De minister mag zich terecht op de borst kloppen dat hij twee jaar geleden 3 miljoen extra middelen heeft bedongen ter ondersteuning van de verstedelijkte kernen in Halle-Vilvoorde. Hij moet zich er ook bewust van zijn dat dit geen structurele, langetermijnoplossing is.

Ondertussen blijft deze regio financieringsstromen mislopen waar ze eigenlijk recht op zou kunnen hebben. De spreekster geeft een voorbeeld uit de begrotingsaanpassing van het programma Bestuur en Kanselarij waar minister Liesbeth Homans 6 miljoen euro heeft bedongen voor een investeringsoproep voor sociale huisvesting. Beleidsdoelstelling is het opzetten van investeringsprojecten voor 'sociale infrastructuur' die bijdragen aan 'het terugdringen van (kans)armoede in de stad' en 'het verhogen van zelfredzaamheid van mensen in (kans)armoede'. Op zich juicht het lid dit initiatief toe. Dergelijke ondersteuning zou zeer welkom zijn om nieuwe projecten op poten te zetten in de regio Halle-Vilvoorde. Helaas, de projectoproep is enkel toegankelijk voor de dertien centrumsteden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De Huurdersbond heeft vastgesteld dat een woning huren het duurst is in Vlaams-Brabant en heeft gewaarschuwd voor een verdere sociale verdringing in de provincie waarbij de laagste inkomens afgesloten raken van de huurmarkt. Op het vlak van huisvesting begint de situatie dus zeer precair te worden.

Er zijn inderdaad ad-hocmaatregelen: de verlaagde koopbelasting die vorige week is ingegaan legt het barema voor de korting in registratierechten op bescheiden woningen in de Vlaamse Rand op 220.000 euro, net als in de kernsteden. Het is een indicatie dat de Vlaamse Regering de problematiek onderkent, maar alle voluntarisme ten spijt, mist het lid een visie op betere structurele ondersteuning van de verstedelijkte kernen in de Vlaamse Rand om hun grootstedelijke problemen op een adequate manier aan te pakken. Met een eenmalige financiële injectie en een paar impulssubsidies zal men er immers niet komen. Het lid dacht dat de formele erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio een piste was die alle fracties genegen zijn. Katia Segers wil dan ook met aandrang aan de collega's vragen dat ze zich de komende maanden hierover buigen.

Vanuit die optiek heeft de spreekster de oprichting van Vlabzorginvest vooral als een symbolisch belangrijke stap vooruit gezien. Men kan niet spreken over 'middelen voorzien voor investeringen teneinde de historische achterstand in de welzijns- en gezondheidssectoren in de Vlaamse Rand weg te werken' want het gaat hier louter over een inkanteling van provinciale middelen. Het gaat niet om een verhoging van middelen, ook niet bij deze begrotingsaanpassing. Als men het voornemen van een inhaalbeweging ernstig neemt, dan moet er ook in extra middelen voorzien worden.

Bakstenen zijn dan nog maar één pijler van de welzijns- en gezondheidssectoren, investeringen in mensen en werking vormen de andere. Op dat vlak loopt het in Vlaams-Brabant – nog meer dan in de rest van Vlaanderen – schromelijk mis. De groeipaden in de begroting Welzijn en Gezondheid zijn te mager om aan de nood tegemoet te komen, laat staan om een inhaalbeweging in te zetten. Katia Segers denkt in het bijzonder aan de onderfinanciering van het CAW Halle-Vilvoorde dat sinds de vorige reorganisatie een groter gebied moet ontsluiten zonder adequaat aangepaste werkmiddelen. Een werkbezoek aan het CAW leerde het lid dat de situatie nog schrijnender is dan ze dacht. Met dezelfde middelen moet het 40 procent meer vragen beantwoorden. Het lid stelt voor om een vertegenwoordiging van het CAW in deze commissie uit te nodigen om hun visietekst te bespreken.

Het lid herhaalt dat men met goede wil alleen er niet zal in slagen om de uitdagingen inzake internationalisering, hyperdiversiteit en mobiliteit het hoofd te bieden en om voor Welzijn, Onderwijs en Armoedebestrijding werkelijk een inhaalbeweging te maken.

Ook *Elke Van den Brandt* wijst op het grote tekort aan welzijnsvoorzieningen in de Vlaamse Rand en heel Vlaams-Brabant. Vlabzorginvest, een initiatief van het Vlaams Parlement, is een goed instrument om te investeren in achtergestelde regio's. Jo Vandeurzen, de minister bevoegd voor Welzijn, Gezondheid en Gezin, had zich ertoe geëngageerd om niet enkel voor gebouwen maar ook voor personeel in middelen te voorzien. Werkt dit instrument? Is het op de sporen gezet? Verloopt alles zoals gepland?

2.2. Antwoord van de minister

Minister *Ben Weyts* antwoordt dat aan Vlabzorginvest 2,5 miljoen euro werd toegekend. Alles verloopt naar wens. Het gaat hier om een verschuiving van verantwoordelijkheid; de minister zelf is trouwens niet rechtstreeks bevoegd. Hij heeft Vlabzorginvest wel mee bepleit, alsook de financiële injectie, met goed gevolg.

De 100 miljoen euro extra beleidsruimte moet volgens de sp.a-fractie voor veel bevoegdheidsdomeinen dienen, stelt de minister vast: nu eens voor onderwijs, dan weer voor welzijn of armoedebestrijding of sociale huisvesting. De 100 miljoen euro is al vele keren uitgegeven als men de voorstellen van sp.a volgt.

De begrotingsopmaak 2018 was voor de Vlaamse Rand een zegen, aldus de minister. Aan vzw 'de Rand' werd toen 5,7 miljoen euro toegekend. Dat is een toename met 1,5 miljoen euro ten opzichte van het vorige jaar, wat een budgetstijging is van bijna 40 procent. De 'oorlogskas' van 500.000 euro voor het geval de faciliteitengemeenten de ingekantelde sectorsubsidies voor andere doeleinden zouden aanwenden, blijft sowieso bij vzw 'de Rand', ook al worden de middelen niet daartoe aangewend. Daarbovenop komen de middelen (1 miljoen euro) vanuit het Klimaatfonds. Dat alles bijeen maakt volgens de minister een nooit geziene budgetverhoging en die blijft behouden bij deze begrotingsaanpassing.

De budgetten voor Sociale Huisvesting, Welzijn en andere zijn terug te vinden op de begrotingen van andere collega-ministers. Zowel voor Sociale Huisvesting als voor Welzijn en Onderwijs zijn de budgetten verhoogd. Vanzelfsprekend komt dat ook de Vlaamse Rand ten goede. Alles bij elkaar beschouwd prijst de minister zich gelukkig met die budgettaire weelde.

2.3. Reacties van leden

In verband met Vlabzorginvest deelt *Peter Persyn* mee dat na een eerste ruime bevraging van de sector naar intentieverklaringen er een eerste projectoproep gebeurd is. Enkele tientallen projectvoorstellen komen in aanmerking voor subsidiëring. In de komende maanden valt daarover een beslissing. Alle projecten moeten vanzelfsprekend beantwoorden aan de brede Vlaamse erkenningsvoorwaarden en passen in de programmatie. Waar mogelijk wordt de klemtoon gelegd op vernieuwende projecten. Het betreft vooral projecten voor kinderopvang, huisvesting voor personen met een handicap en oudereninitiatieven. De provincie Vlaams-Brabant heeft veel expertise opgedaan met Vlabinvest. Vlabzorginvest is ingekanteld in Vlabinvest, het autonoom provinciaal bedrijf, dat nu Vlabinvest Wonen en Zorg heet. De expertise wordt benut om de infrastructuursubsidiëring voor projecten rond zorg in de Vlaamse Rand te evalueren, te begeleiden en gestalte te geven. Het loopt dus goed. Er zullen op regelmatige basis oproepen voor projecten gelanceerd worden om zo snel mogelijk op kruissnelheid te komen.

Katia Segers beaamt dat de minister niet alle middelen beheert die naar de Rand gaan, maar als coördinerend minister moet hij wel zijn collega-ministers aanzetten om maximaal middelen voor de Rand in te zetten. De 100 miljoen euro werd geen zeven keer uitgegeven; de sp.a-fractie had wel gehoopt dat er meer naar de Vlaamse Rand was gegaan gezien de grote noden op het vlak van wonen, welzijn enzovoort.

De minister is niet ingegaan op haar oproep voor de erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio. Ze verwijst nogmaals naar het voorbeeld van de 6 miljoen euro voor de investeringsoproep sociale huisvesting. Enkel de dertien erkende centrumsteden kunnen daar gebruik van maken. Halle-Vilvoorde valt er buiten. Dat voorbeeld toont aan dat erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio zeer belangrijk is om het hoofd te kunnen bieden aan de problemen die de andere centrumsteden ook kennen. Ze dringt er nogmaals op aan dat de minister die oproep op tafel legt.

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen artikel 11 (PJ0-1PHF2FA-WT) en de begrotingstabellen wat entiteit PJ0, programma PH – Initiëren en coördineren van een inclusieve beleidsaanpak voor de Vlaamse Rand betreft (zie opsplitsing begrotingsverslag commissie Algemeen Beleid, Financiën en Begroting), worden indicatief met 8 stemmen tegen 2 aangenomen.

Katia SEGERS,
voorzitter

Karl VANLOUWE
Joris POSCHET
Jan VAN ESBROECK,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AB	Ancienne Belgique
CAW	centrum algemeen welzijnswerk
dko	deeltijds kunstonderwijs
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
GACB	Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel
VAK	vastleggingskrediet
VEK	vereffeningskrediet
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie (van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest)
Vlabinvest	Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant
vzw	vereniging zonder winstoogmerk